

Me dic Sibília Sanç

XXXIII Concurs Literari de Sant Antoni (El Perelló)

Categoria: adults

Modalitat: prosa

Pseudònim: Piranesi

PREÀMBUL

Voldria ara i aquí transcriure-us un document (amb les llicències lingüístiques que m'he permès perquè el lector se'n pugui fer una idea més acurada) que vaig tenir la sort de trobar en una de les meves caminades per les muntanyes que envolten la font de Tita, a l'actual terme municipal del Perelló. Amagat a un marge, a la vora d'un mas gran i reformat (prefereixo no citar-ne el lloc exacte), hi vaig trobar un tub cilíndric de cuir fosc de petites dimensions. Estava en bon estat de conservació, ja que al damunt hi havia una llosa de pedra plana que el resguardava de l'aigua. A dintre vaig trobar un paper esgrogueït i protegit per diverses capes de lli. Un cop a casa, el vaig anar traient amb molt de compte, procurant no perdre cap fragment dels sis folis manuscrits amb una lletra rodona i petita. La sorpresa va ser meua en poder-hi llegir el que allí hi posava.

Me dic Sibília Sanç i sento com se me'n va la vida.

Aquella nit, mentre intentava agafar la primera sonada, vaig sentir com algú s'acostava al llit, a poc a poc, com una mostela. Les últimes passes apressades, al veure que obria los ulls, van confirmar-me les males intencions. Lo cor feia dies que me deia que allò passaria. Lo ganivet esmolat que sostenia la mà esquerra volia sang, la meua, així que, sense pensar-m'ho dos vegades, vaig sortir del llit i vaig començar a fugir cap a fora amb la mala fortuna de notar la mossegada del ferro a l'espatlla quan lo meu cos ja sortia per la porta del mas. Feia mal, i al cap de no res una sensació d'escalfor m'inundava l'esquena arribant ja ronyons avall. Només tenia esma per escapar, "Apressa, ràpid, fuig, corre!" me deia, mentre les cames prenien vida pròpia i suraven a través dels bancals. La nit era fresca i fosca i la lluna plena estava entelada d'un roig de mal averany. Les argilagues, carcs i esbarzers me cobraven peatge per passar, les pedres, les rames i los marges m'alentien lo pas, mentre una sensació de mareig primer i de fred i cansament després, feien que lo meu perseguidor anés reduint distància sense que jo hi pogués fer res, tot i los esforços...

Diria que va ser a prop del pi gros, a on tenim la llenya per a l'hivern, que vaig entropessar amb alguna cosa que sobresortia. De cop, lo món se va tornar més negre i la calor de la sang me va omplir la cara, mentre un intens dolor va començar a mossegar-me com un gos rabiós. Lo regust metàl·lic me baixava gola avall, juntament amb dos o tres dents arrencades de mala manera, quan lo meu cap va topar contra la dura llisera de pedra. Esgotada per la correguda, no me quedaven forces per lluitar i seguir fugint, i lo dolor de la caiguda impedia lo meu cos reaccionar com a mi m'haguera agradat. Em vaig abandonar a la meua sort i ja només vaig poder gemegar mitges paraules cada camí que m'esforçava a pregar a Déu per la meua vida.

Mentre agonitzava, una ombra va arribar esbufegant i maleint alhora, xisclava i sanglotava com un porc al que acaben de degollar mentre s'ofega en la seua pròpia sang. Però ara ja me tenia, no li calia córrer més, així que després de contemplar-me mentre recuperava l'alè, se va acotxar al meu costat escopiniant entre dents. Amb un moviment precís i ràpid del canell, va clavar-me lo ganivet entre les costelles, arribant al cor mentre amb un últim esforç jo intentava apartar-lo com fos del damunt. Dos punxades més al pit i ja no vaig notar cap més dolor ni sofriment, amb tot, durant una bona estona vaig veure-li perfectament una lluïssor d'odi als ulls mentre descarregava una vegada i un altra, amb fúria, aquell metall ja tip de sang.

Mentre los ulls i l'alè se m'anaven apagant, jo només pensava en lo fill que creixia a les entranyes i veia com los episodis de la meua vida se succeïen un rere l'altre com les visions dels antics profetes.

Vaig nàixer lo dia de Sant Josep de l'any 1370 de Nostre Senyor al poble de Tivissa. Pubilla de Miquel Sanç i Maria Trilla, mons pares me van posar lo nom de la santa del dia, Sibília, la que segons la tradició és capaç d'endevinar lo futur, encara que us ben asseguro que jo d'estos misteris res de res. I que bé m'hagueren anat!

La nostra família comptava amb terres a prop del coll del Perelló, entre la bassa de Cavalls, lo barranc d'Ull de Llops i la font de Tita. Eren bones terres, però tocadés de vent, amb farratge pel bestiar, timó, sajolida, romer i maria llüisa, olivers, garrofers, pinars per fer carboneres, alzines, carrasques i arbres fruiters que endolcien l'ànima amb l'agredolç de les maçanes del ciri, lo groc dels aubercocs i los nesprons o l'acidesa plàcida de les cireres rogenques del color del capvespre. Teníem codines, basses argilenques, barraques i marges treballats de pedra seca i una era per batre lo blat i l'ordi, tancats pels animals i un mas gran i acollidor on passar los dies de fred i pluja. Tot això féu que los mons pares no tardessin a donar-me en matrimoni a un home més gran que vivia al Perelló. Se deia Ramon Rovira i tenia interessos amb la família Montcada, de Tortosa, i lo bisbe, Monsenyor Eufemià Fort i Cogul.

Era joveneta, ben just amb les primeres sangs, quan vaig arribar al Perelló. Era un poble de pagesos i pastors i comptava amb una cinquantena de famílies, repartides en poques cases fetes de totxos, pedra i travesseres de fusta, construïdes al voltant de la font que donà nom al poble. També disposava d'un hospital gràcies a la reina Blanca d'Anjou, que, en la seua pietosa bonhomia, va deixar-los en testament l'administració. Lo Perelló feia ja quasi un segle que tenia carta pobla i tot i comptar en un principi amb lo recolzament del rei Jaume II, les antigues friccions i gelosies amb los termes veïns de Fullola, la baronia d'Entença, a Tivissa, i fins i tot la família Montcada de Tortosa, encara no s'havien esborrat del tot.

En Ramon Rovira, lo meu home, era ramader i feia negocis a Tortosa. Portava bestiar i lo servia a la ciutat passant pel terme de Fullola, on pagava dret de pas i pasturatge. Ell se dedicava a mirar pel negoci i a assegurar-se que los ramats arribessin bé, que los senyors de Tortosa li fessin comandes i a comptar los florins d'or que en treia del pròsper negoci.

Encara que me portava deu anys, lo temps l'havia respectat i tenia aparença d'home més jove. Lo veia força atractiu, amb los cabells llargs d'un color fosc que acostumava a pentinar-se amb olis perfumats, vestint amb elegància i cuidant fins l'últim detall l'aparença, sempre amatent a les novetats del vestir a Tortosa. Com que es barrejava amb los prohoms de la casa Montcada, però no havia heretat terres, i la meua família intentava prosperar a través del meu matrimoni, va ser relativament fàcil arribar a un acord on les dos parts tenien més a guanyar que a perdre. A més, les terres de mons pares estaven a mig camí entre la Font del Perelló i Fullola, així que reuníem lo bestiar al mas de la meua família, amb l'avantatge que això comportava al negoci.

Al principi i per la meua joventut, vaig passar-m'ho molt malament. Deixar Tivissa i la casa on m'havia criat o perdre de vista lo meu món, lo meu estimat poble i amigues d'infantesa va ser un tràngol difícil de pair. Però la vida canvia, així que, tot i la meua reticència, mons pares i en Ramon varen decidir que mos casaríem al setembre, per Santa Regina, —tot just una verge i màrtir que es negà a contraure matrimoni per la força— a l'església de Tivissa enmig de flors de temporada, com les roses i los narcisos, i les benaurances dels familiars de les dos cases. Tot eren somriures, bones cares i millors intencions per als nuvis, però la cerimònia me va semblar massa avorrida tot i l'emoció. La vida marital, també en un principi, per desconeguda, no m'era del tot satisfactòria, però amb lo temps i amb los consells de ma mare, una s'hi va anar acostumant i a més s'ha de dir que en Ramon va saber tenir la paciència necessària per posar-m'ho fàcil.

Totes estes coses van fer que aviat m' enamorés perdudament, com la noia jove que era. Jove, ingènua i amb lo cap ple de pardals i pinsans. M' imaginava per sempre al seu costat, vivint alegrement i sense preocupacions, cuidant d' uns quants xiquets juganers i fent-me vella a la vora del foc. Beneïda innocència que tot ho endolceix i, lo que és pitjor encara, tot ho veu possible.

Lo temps però, passava a pressa i Déu no ens beneïa amb cap fill tot i que lo buscàvem amb insistència. En Ramon sempre parlava de la importància de tenir un hereu, un fill que pogués heretar les terres i perpetués la sang i lo bon nom dels Rovira. Devia haver-hi alguna cosa en mi que funcionava malament i vaig arribar a pensar que totes aquelles pors que havia tingut potser no ajudaven a l' hora de quedar prenyada, així que vaig decidir demanar-li a Déu, a través de l' oració, ajuda per quedar encinta. Li encenia espelmes a Sant Ramon Nonat, patró de les prenyades, los parts, les matrones, los infants i de les persones acusades falsament. Ai! Si és que fins i tot los sants, en la seua infinita misericòrdia, ja m' avisaven!

Per tots estos menesters vaig buscar l' ajuda a la casa del Senyor. Bé més ben dit, a la d' en Jaume Marc, prevere i vicari perpetu de l' hospital de la reina Blanca, encarregat entre d' altres dels oficis divins i d' administrar los sacraments a la parròquia del Perelló. Era un home d' uns quaranta i llargs, amb uns ulls porcins de color gris, i la pell d' un to rogenic malaltís. Una barba deixada canosa i unes dents groguenques sota un nas prominent acabaven de retratar-lo. Sempre vestia amb un hàbit de llí i a part del cinturó de cànem només duia una creu tosca de fusta negra al voltant del coll cenyida amb una cadeneta de ferro mig rovellat.

Del primer dia que lo vaig conèixer que no em va agradar gens com m' aguaitava. Jo no coneixia lo pecat de la lascívia però si algú en aquell moment m' hagués explicat què era, amb la seua mirada com a exemple hagués quedat tot molt més clar i entenedor. Després de les misses entrava al confessorari i li explicava lo pesar del meu home al no quedar-me embarassada, de com patíem i de com afectava lo fet al nostre matrimoni.

Vaig observar que amb lo pas dels dies, m' anava fent preguntes cada cop més estranyes. Primer, centrant-se en la meua persona: que si era suficientment devota, que si pregava a Déu abans de l' acte, que si em deixava endur per la luxúria i perdia de vista l' objectiu de la fornícia, que no era altre que portar al món fills temerosos de Déu. Després preguntant-me sobre detalls més íntims: a quina hora ho fèiem, com ho fèiem... Jo al principi contestava vagament per vergonya, però ell m' insistia que havia d' obrir lo meu cor a Déu, així que vaig acabar contant-li tot lo que volia saber, sense que mai me donés cap altre consell útil que no fos lo de resar parenostres com a penitència.

Passaven los mesos i en Ramon, sigui per fenyia o per despit, cada cop passava més temps fora de casa, a Tortosa, mentre jo llanguia al mas tota sola sense tenir ningú a qui parlar, excepte les comptades ocasions en què baixava al poble i em confessava amb mossèn Jaume. Ell va començar a insistir-me què potser aquell matrimoni no era del grat de Déu, que potser mons pares havien comès un sacrilegi a l' obligar una jove tan bonica com jo a casar-se per interès amb un home més gran. I si era cert tot lo que deïa? Lo senyor vicari era un home de fe, iniciat en los misteris de la religió i calia tenir en compte los seus consells, si més no escoltar-los atentament. La llavor del dubte va començar a florir en mi.

Un dia, recordo que feia molta calor, estava batent lo blat a l' era del mas, mentre m' espantava los tabancs de la cara. Doncs, heus aquí que es va presentar en Jaume Marc a casa. Va aparèixer de cop per darrere de les menjadores del ramat i semblava una mica esverat. Jo estava tota sola i fins que no vaig veure que era ell vaig notar com lo cor se m' encongia. Se va excusar per presentar-se així sense avisar, però què voleu que us digui, a mi no em va fer molta gràcia tot

allò. Va demanar-me una mica d'aigua per caritat ja que lo camí li havia assecat la gola, i una altra cosa no, però l'aigua no la negaré mai a ningú. Va preguntar-me com estava de salut i si havia seguit los seus consells de pregar per quedar prenyada. Jo li vaig dir que cada matí a l'aixecar-me m'agenollava i implorava perdó, que cada mig dia abans de les menjades demanava forces, i a les nits abans d'allitar-me renovava la confiança amb los Sants, los àngels i arcàngels de la celestia, però que de moment res de tot allò havia funcionat.

Allavons, mentre jo li servia un altre got d'aigua va començar a dir que ell tenia la solució als meus maldecaps, que hi havia estat pensant molt i li havia demanat un senyal a l'Altíssim i que havia tingut una espècie de revelació. La culpa de tot lo que mos passava era la impuresa de la meua ànima femenina. Es veu, segons ell, que les dones portem lo pecat a sobre des que Eva enganyà Adam al jardí de l'Edèn. Que l'ànima de la dona està maleïda pels segles del segles i condemnada a cremar per tot lo mal que hem fet. Que esta complicitat amb lo mal mos fa bruixes i mos allunya de la llum i la gràcia divina.

Mentre anava dient estes coses, jo m'anava tornant menuda i insignificant, me sentia bruta i lo pudor que aquelles paraules provocaven en la meua ànima feien que me sentís despullada davant d'aquells ulls grisos que me miraven amb atenció. De cop i volta s'alçà i agafant-me per les espatlles me va dir que ell podia curar-me d'aquell mal, que podia, com a home de fe que era, alliberar-me de la vergonya del pecat original. En definitiva, que estava, tot i lo gran sacrifici que li comportava, disposat a netejar-me l'esperit. Com? (li vaig preguntar, ingènua de mi) Com podeu aconseguir-ho? Me va mirar directament l'escot mentre notava com cada vegada respirava més apressadament i, em va dir, —així...— De cop, lo tenia damunt meu grapejant-me per tot arreu, mentre m'entaforava la cara entre los pits. Sentia la seua llengua llefiscosa, l'escalfor del seu alè cremant-me sobre la pell i com li queia la baba. Notava perfectament la seua excitació, per mi va ser tota una desil·lusió comprovar que tots los homes actuen igual quan perden lo cap, i vaig saber en aquell moment, també, allò que volia de mi en Jaume Marc. Un tremolí me va sacsar l'espina.

Me va continuar aferrant entre les grapes greixoses mentre jo, cridava demanat auxili i intentava alliberar-me'n amb totes les meues forces. Però allí no hi havia ningú per ajudar-me, així que ell va continuar abusant de mi. Tenia los ulls injectats en sang, i respirava a glopades, com s'hi s'hagués d'ofegar, lo molt porc. Me feia la sensació que tenia sis mans almenys, notava los seus dits per damunt de la roba i per baix, corrien amunt i avall com cues fastigosos. Entremig de pessics me va encastar contra a la paret i va començar a ficar-me la mà per baix de les faldetes. Moguda per una ràbia desconeguda, vaig aconseguir deslliurar-me'n un instant, lo temps just per intentar fugir, però quan encara no havia fet quatre passes, vaig entropessar amb la taula de la cuina i heus aquí que vaig caure pel terra arrossegant tot lo que hi havia al damunt: plats de terrissa, gots de coure, coberts i vianda. Abans que em pogués posar drete ja lo tornava a tindre damunt. Pesava com la sal i esta vegada m'agafava amb més força encara.

—No fugis, pecadora! Que no veus que ho estic fent pel teu bé? Sigues una bona xica i estigues quieta, és Déu qui t'ho ordena! Jo sóc lo seu instrument!

Mentre me deia això a l'orella, m'havia aixecat ja les faldetes i començava a notar com la seua mà m'abaixava per dins los calçons. Los seus dits eren hàbils i abans que me n'adonés ja estaven dintre meu. Una sensació de fàstic repugnant me va pujar des de l'estómac i lo dolor, provocat per aquells dits bruts dintre meu, va fer que tombés instintivament lo cap i mirés de tancar les cames amb més força.

A l'obrir los ulls per un instant, vaig veure que a la vora havia caigut lo ganivet de trinxar de damunt de la taula, així que mentre ell insistia amb lo meu sexe, vaig estirar-me tot lo que vaig poder i vaig esgarrapar amb penes lo ganivet. Ràpidament li vaig posar la punta allà on la cara s'ajunta amb la barba i vaig pressionar lo suficient perquè en Jaume Marc deixés de traginar-se'm en sec.

—Si no surts de dintre meu, seré jo qui entrarà sense demanar permís— li vaig dir angoixada, mentre notava com ràpidament i amb gran dolor treia los seus dits. Jo, mentre, reprimia les ganas de clavar-li la fulla fins al mànec.

—Espera, què fas? Tranquil·litza't! Ara no perdem lo seny... no era la meua intenció que això passés, però la carn és dèbil i jo em pensava que tu ho volies.

—Que jo ho volia? Que potser ets un ruc amb sàrria? Te penses que sóc beneita? Que no veus lo fàstic que me fas? Porc, més que porc! Surt de damunt de mi o te juro que t'enclavaré lo cap a una pica del corral perquè tots los animals s'hi caguin damunt!—. Li vaig amollar mentre li empenyia lo ganivet una mica més endins fins que vaig notar l'escalfor de la sang als meus dits tremolosos.

Se va aixecar i sense deixar de mirar lo ganivet, se va anar allunyant del mas, camí enllà. Lo vaig perdre de vista per dins al pinar. De cop i volta, i ja en la soledat del mas, em va agafar fluixesa de cames i vaig començar a plorar com una xiqueta mentre clavava amb ràbia lo ganivet al terra una vegada i un altra. Vaig tancar portes i finestres i vaig posar a bullir una perola d'aigua amb ruda, timó i polioli. Entre plors i singlots ofegats me vaig netejar fins escaldar-me la pell, fregant la immundícia que aquell home m'havia deixat a sobre, però amb la sensació que mai més podria quedar-ne neta del tot.

Dies després i ja una mica més calmada, vaig decidir que no en parlaria amb lo meu home del que havia passat aquell dia per por que tingués problemes per culpa meua. En Jaume Marc estava ben considerat dintre de la parròquia i era amic del lloctinent del veguer, en Pasqual Belsa, tot un mala peça, i del jurisperit, en Bernat de Menjavaques. A part, comptava amb la gràcia del bisbe i, ben pensat, la meua paraula no serviria de res davant d'algú com ell.

Vaig intentar, com bonament vaig poder, fer vida normal durant les setmanes següents: cuidava del bestiar, de la casa i de l'hort, però evitava baixar al poble. Hi havia alguna cosa que m'impedia allunyar-me molt del mas, sempre mirant per damunt de l'espatlla atemorida, i no perdent mai de vista un garrot llarg i ple de nusos de fusta d'oliver. De nit qualsevol corredissa de ratolí m'espantava i lo cant de l'òliba sonava més terrible que les set trompetes de Jericó. Mai fins aquell moment havia sentit una por com aquella, em sentia angoixada i vulnerable, com si Déu m'hagués girat l'esquena i m'hagués condemnat a no poder sortir mai més del mas. A la nit quasi no dormia i les estones en què ho feia eren un turment de malsons on en Jaume Marc sempre sortia del no res i em perseguia mentre fugia per bancals llaurats, on los meus peus s'estacaven al fang i los seus dits s'allargaven fins a atrapar-me, moment en què em desvetllava entre suors fredes.

Així, vaig estar-me dos setmanes fins que lo meu home va arribar de Tortosa travessant la Portella, entre lo Racó dels Toixons i lo coll de la Mola, l'únic pas natural i drecera cap a Fullola i la ciutat de Tortosa. Aquella nit, mentre me posseïa vaig haver de fer fugir los fantasmes de la meua ment i vaig pregar com mai perquè en Ramon no notés l'estat d'esverament que la meua ànima portava a sobre com una làpida de pedra. Ni tan sols se'n va adonar i jo no vaig saber mai si fou per mèrit meu o desmèrit seu.

Vaig tenir la sort de no haver de tornar al Perelló fins al dia de Sant Antoni Abat, patró dels animals de peu redó i dels traginers que recorren los camins i les senderes. Era un dia festiu on tothom anava a missa i portava a beneir tota classe d'animals: oques i galls de cresta roja, eugues i cavalls de panxa ampla, rucs i someres, ovelles de llana blanca i cabres de blanca llet, porcs i fins i tot conilles. Lo lloc on celebràvem los oficis estava dintre del recinte de l'hospital, a recer del vent de dalt que tant hi toca i era una simple capella dedicada a Sant Roc i al seu fidel ca. Hi havia una talla del sant i l'animalet en fusta pintada de colors blau, roig i marró, al costat del sant hi havia també una creu de fusta amb incrustacions daurades, una tauleta amb un mantell de fil blanc i un gerro amb flors. La gent del poble anava passant per davant d'en Jaume Marc, que s'havia deixat créixer més la barba per dissimular lo tall del coll, i arruixava amb lo salpasser els pobres animals espantadissos. Al costat d'en Jaume Marc s'hi posava un escolanet que s'encarregava de recollir los delmes que la gent deixava religiosament.

Vaig fer mans i mànigues per no haver de passar per davant d'ell, i me'n vaig sortir prou bé, perquè de sobte un mareig i unes arcades em van sobrevenir, sens dubte per l'estat de nerviosisme en què me trobava. Un cop assistida i amb lo color rosat a les galtes, vaig tornar cap on era la gent i mentre buscava lo meu home vaig veure amb gran trasbals que en Ramon i en Jaume s'havien allunyat del grup i parlaven de forma amistançada. La gent me parlava i me contava sòries, me preguntaven què m'havia fet tot aquell temps i per què no havia baixat al poble cap dia, ni tan sols a missa dels diumenges. Jo entretant no treia los ulls de sobre d'aquells dos homes que continuaven parlant i contestava com bonament podia i sabia a les preguntes dels xafarders del poble.

Un camí en Ramon va tornar amb naltros després del *missa ita est*, retornàrem al mas a peu, agafant lo camí estret que marxa pel costat del barranc de les Comes. Lo trajecte lo férem en silenci; jo caminava al davant convençuda que si en Ramon me veia la cara, sabia llegir-hi tota la veritat. Però no fou així i mentre recorriem camí, ben just vàrem parar dos vegades per beure una mica d'aigua.

A la nit, les sopes de timó que em vaig poder engolir van tornar a sortir pel mateix lloc, i uns marejos molt persistents me van obligar a quedar-me assentada a la vora del foc fins ben entrada la matinada, quan vaig agafar una mica més de coratge per posar-me dins al llit.

En Ramon volia tornar a marxar al cap de pocs dies, i jo no em vaig poder estar de preguntar-li què s'havien dit en Jaume Marc i ell lo dia de Sant Antoni:

—Perquè ho vols saber, dona?

—Ah, per res, me va semblar que parlàveu força estona i només tenia curiositat.

—Dona finestrera o puta o xafardera, quin dimoni va decidir fer-vos tan curioses?

—No era la meua intenció molestar-te, estimat, si no m'ho vols dir no tens perquè, però no esperava que et possessis així per una simple pregunta.

—Doncs si tant ho vols saber, t'ho diré. Vaig preguntar a en Jaume Marc si lo fet que no puguís tenir fills és motiu suficient per invalidar lo nostre matrimoni.

Com comprendreu, allò me va entrar com un cop de puny a la panxa, per inesperat i per colpidor. Que havia fet jo per merèixer aquell menyspreu? De seguida vaig estar temptada de dir-li lo que

m'havia passat amb en Jaume Marc, però no sé lo perquè, no vaig poder. Al cap d'uns instants de silenci li vaig preguntar:

—I què t'ha contestat en Jaume Marc?

—Doncs m'ha dit que hi ha precedents, però que tot depèn sempre d'instàncies superiors. És una decisió que correspon al bisbe de la diòcesi, encara que normalment demana un informe al rector de la parròquia. Diu que per norma general només amb este fet no n'hi ha prou per invalidar lo matrimoni, es veu que lo fet que no puguis donar-me fills ha d'anar acompanyat d'alguna cosa més.

—Alguna cosa més? No és prou turment desitjar una cosa amb tot lo teu cor i no aconseguir-ho? No és suficient càstig? O és que et penses que jo no vull un fill?

—Jo ja no sé què pensar, Sibília. Saps millor que ningú la infelicitat que me provoca saber que ningú heretarà les terres i lo bestiar després de mi. Estic massa confós ara mateix i no sé què pensar, tot i que fa molt temps que hi perdo la son. Demà marxaré cap a Tortosa i me penso assessorar pel que fa a demanar la nul·litat del nostre matrimoni.

I amb estes paraules se va acomiadar, ja que a l'endemà, quan encara no es veia la llum del sol, ja vaig notar que s'aixecava i sense fer soroll sortia de l'habitació sense ni tan sols dir-me adéu. Més tard, a l'aixecar-me i mentre intentava acabar-me un plat de farinetes, vaig decidir que no me podia quedar de braços plegats, no sabia com però alguna cosa havia de fer si no volia perdre-ho tot, així que vaig començar a pensar en una solució.

Passaven los dies i mentre seguia treballant com una burra cuidant del mas, la terra i los animals, pregava a Déu totpoderós perquè me donés forces i me permetés trobar la solució als meus problemes. Demanava ser assistida pels arcàngels i que en la seva infinita gràcia m'ajudessin a aconseguir lo que més desitjava, o llegia passatges de la bíblia esperant trobar la llum de la veritat i la saviesa. Però un cop més les forces misterioses de l'Església no volgueren escoltar lo meu prec.

No vaig perdre mai la fe durant aquells dies de tristor i impotència, i a còpia de passar lo temps me vaig adonar que feia ja uns tres mesos que no sagnava com és de menester. Vaig fer comptes i la última vegada que en Ramon i jo vàrem estar junts, va ser tot just després de l'atac d'en Jaume Marc. Segons me va explicar un dia ma mare, una dona sap quan està prenyada, lo cos li parla i ella ha de saber escoltar-lo. Però mai me va dir que ho feia en forma de marejos, vòmits i fluixeses.

De cop vaig tenir com una revelació, com si lo món s'hagués obert davant meu per primera vegada mostrant lo que amagava sota un tel d'ombres. Aquella criatura podia posar fi als meus turments i als d'en Ramon! Déu m'havia escoltat i beneïa lo nostre matrimoni amb un fill, que amb l'ajuda de l'Altíssim, duria i perpetuaria lo cognom dels Rovira pels segles del segles, amén. Allò era meravellós! Me sentia com en un núvol, com si lo cos s'hagués afartat de vi i no pesés gens, com si lo cor tingués ales de cop i volta. Reia tot sola mentre donava voltes i voltes pels camps, mentre ballava amb lo ramat d'ovelles que me mirava mentre anava rosegant l'herba d'un costat a l'altre, mentre cridava amb lo puny aixecat al cel i espantava tot lo temor que portava a dintre meu.

De cop i volta, però, vaig tenir un mal pressentiment, una ombra allargada va tapar per un moment lo sol radiant de la meua felicitat... en Jaume Marc, aquell home podia esguerrar-ho tot

si li contava al Bisbe o a en Ramon, mentides i calúmnies. Així que l'ansundemà, vaig baixar al Perelló i em vaig dirigir a casa seva.

El vaig trobar a la seva estança privada. Agenollat davant d'una creu, resava quan lo vaig veure i tenia lo cap mirant al cel i los braços en creu. Vaig cridar-lo pel nom fluixet per no sobresaltar-lo i, al cap d'uns segons, va aixecar-se pesadament, fent-se fregues als genolls, rojos com a tomates.

—Tu, ets? Què hi fas aquí si se pot sapiguer? —me va dir mentre inconscientment es posava la mà a la barba.

—Vinc a parlar amb tu, Jaume, i necessito que m'escoltis amb molta atenció perquè només t'ho diré una vegada—. Vaig intentar dir-ho amb to autoritari, però no sé si vaig sortir-me'n—. Allò que va passar al mas ja fa temps...

—Al mas no va passar res, va ser un malentès i tots dos ho sabem—. Em va tallar en sec.

—Calla maleït!! Potser no ho vas fer als ulls dels homes, però sí als de Déu, i ell tot ho veu, almenys això és lo que ens ensenyeu a missa. Fes lo favor de no tallar-me. Parlaré poc i clar després marxaré i no en tornarem a parlar mai més d'este tema, quedem entesos?

Vaig entendre lo seu silenci com un assentiment, així que vaig respirar fondo i pensant en lo meu home i lo meu fill li vaig dir:

—Jaume, saps que tinc prou arguments en contra teua que farien, al mateix Bisbe, avergonyir-se de la teua actitud. Atacar d'estes maneres una dona casada a la intimitat de casa seua és un fet molt greu, que per si sol està penat per la justícia del rei. Si, a més, li contés al meu home lo que va passar, segur que et mataria amb les seues pròpies mans, i tu saps que no li farien res: un home té dret a protegir allò que és seu, és de justícia, encara que tu siguis un home d'església. Sé que en Ramon te va venir a preguntar per la nul·litat matrimonial, m'ho va dir entre la intimitat dels llençols.

A en Jaume Marc li va canviar de cop l'expressió de la cara, seguia desitjant-me ho intuïa i podia aprofitar-ho en benefici propi.

—Doncs bé, la propera vegada que et vingui a preguntar per estos temes li diràs que no es pot fer res, que no té motius per sospitar ni repudiar la seua dona, ara ja no...— en Jaume Marc va obrir els ulls una mica més del que li era habitual, mostrant lo gris de lluna.

—Per què? Què ha canviat? Dignes?

—Espero un fill d'en Ramon—. Vaig respondre.

En Jaume Marc es va quedar petrificat, i lo color de la seua pell se va tornar cendrós. Va ser incapaç de pronunciar cap paraula.

—Ara espero que entendràs que ja no hi ha cap motiu per a l'anul·lació matrimonial, així que jo no diré res a ningú del que va passar al mas i tu no tornaràs acostar-te'm mai més. Entesos?

No va respondre, però mentre sortia de l'estança, me va llençar una mirada que hagués partit una soca de pi de dalt a baix.

Convençuda que en Jaume Marc respectaria lo nostre acord, vaig tornar al mas on, sempre amb un ai al cor, vaig reprendre les feines a l'espera que en Ramon tornés de Tortosa per explicar-li la bona nova.

Com s'atreveix esta porca pecadora a dir-me lo que he de fer? Qui es pensa que és? Jo sóc prevere i vicari del Perelló! Jo sóc la paraula de Déu en este poble, la màxima autoritat i me deuen un respecte, però això no quedarà així, jo m'encarregaré que tingui lo que es mereix esta prostituta de Satanàs, aquesta Salomé pecadora que demana lo meu cap. Escriuré una carta a en Ramon Rovira a Tortosa i veurem qui riu l'últim.

“Molt honrat i discret Ramon, t'escric arran dels greus fets que durant estos darrers dies m'han estat revelats i que afecten a la teua persona i a la de la teua dona, la dita Sibília Sanç.

Me prenc la llibertat d'escriure't ja que com a bon cristià vas recórrer a mi perquè t'orientés en qüestions de dret canònic després d'explicar-me lo problema d'incapacitat de concebre de la teua dona. Doncs t'he de dir una cosa que no t'agradarà i això causa una gran pena en mi i fa que m'apiadi de tu i de la teua ànima immortal. M'ha estat revelat en confessió un gran secret, no et puc dir qui ha estat l'autor de les afirmacions sobre la teua dona, però a jutjar per l'angoixa de la persona que m'ho ha confiat, apostaria la fe i diria que són certes. Ramon, la teua esposa Sibília espera un fill, però és un bastard, no porta la sang dels Rovira, sinó d'algú altre. La persona que me va revelar la notícia afirma, amb la mà damunt de les sagrades escriptures, que ell és lo pare. Primer no l'he cregut, però després m'ha donat detalls de la masia i me semblava bastant familiaritzat amb la casa, però això és fàcil de saber i és llavors quan a petició meua, m'ha donat detalls molt íntims sobre la teua esposa que jo certament desconec. M'ha dit, i que Déu me perdoni al transcriure estes paraules, que ella li havia dit que estava molt sola i que tu, Ramon, passaves llargues temporades fora i ella necessitava lo que tu no li donaves. Que li agrada posar-se a sobre al mantenir relacions, i que l'hora predilecta per tenir contacte carnal és després de dinar. Jo desconec si això és cert, per això ho poso al teu coneixement perquè prenguis les decisions més oportunes. T'agradaria que per prudència no parlessis amb ningú del contingut d'esta carta, ni tan sols a la teua esposa, ja podria tenir suficients problemes si algú s'assabentés que vaig contant secrets de confessió, però per l'amistat que mos uneix i lo perill que corres de caure en les mans d'esta mala pecadora, crec que és la meua obligació posar-te'n al corrent. Confio en la teua discreció.

Que Déu te beneixi i que la Verge et guardi pels camins.”

Jaume Marc, Vicari i Prevere de l'Hospital de la Reina Blanca d'Anjou del Perelló.

En Ramon va tornar al mas pel dia de Sant Miquel arcàngel, patró i protector de l'església catòlica, un altre mal averany... i només veure'l arribar vaig córrer a saludar-lo i abraçar-lo com lo meu cor me demanava a crits fer-ho. Però a l'arribar on ell era em vaig trobar un mur de gel, i una mirada de menyspreu que me va partir l'ànima.

—Què passa, estimat? Que no t'alegres de veure'm?

—De totes les males dones d'este món, m'havia de casar amb la pitjor, amb la més falsa, ets una traïdora i una bagassa, com goses dir-me que m'he d'alegrar al veure't?

—Però què dius, estimat? No entenc res, per què em dius estes coses si jo fa setmanes que compto los dies per tornar-te a veure, tinc tantes coses per contar-te i sobretot una que et farà molt feliç, deixa que t'ho expliqui tot i...

—Sí, has d'explicar-me moltes coses, per començar em podries dir qui és lo pare del fill que portes al ventre?

Ja ho sabia! Com podia ser? Només jo ho sabia, no li havia dit a ningú, excepte... En Jaume Marc! Podia ser que hagués estat ell? No, impossible. Les coses van quedar suficientment clares, i no hi guanyaria res avançant la notícia a en Ramon. A no ser que ho utilitzés per fer-me mal.

—Porto lo teu fill al ventre, Ramon. Lo fill és nostre, teu i meu. Vaig dir-li mentre una llàgrima d'emoció me baixava per la galta.

—Mentidera, no saps com te menyspreo, m'entristeix pensar que mentre jo era fora guanyat un jornal, tu m'ho paguessis enganyant-me amb un altre home. Qui és! Vull que em diguis qui és este traïdor que m'ha robat la dona mentre no era a casa, que s'ha esmunyit dintre dels llençols convertint-me en un cornut. Digue'm a qui t'has entregat mala dona o te juro que t'arrancaré la pell a cops!

—Però t'has begut l'enteniment? Jo mai he estat amb cap altre home que no fossis tu!— de cop la imatge d'en Jaume Marc damunt meu, mentre abusava de mi, va passar fugaçment per la meua ment, fent-me sentir culpable.

—Aquest fill que porto al ventre és teu, i això no ho podrà canviar ningú. Em desconsola tant veure que quan per fi hem aconseguit lo que volíem, un hereu per a casa nostra, ara tu m'acusis falsament i sense proves i, a més, tinguis dubtes de mi i del teu propi fill. Què t'he fet jo Ramon? Per l'amor de Déu, què vols de mi? —vaig dir-li mentre agenollada al terra, plorava desconsoladament i me tirava terra damunt del cap.

Sembla que veure'm rebaixada va estovar-li lo cor i per un moment va pensar en la possibilitat d'estar equivocac, però amb tot va preguntar-me com sabia aquell home coses íntimes del nostre matrimoni. I jo no vaig poder ni vaig saber què contestar-li...

En Ramon es va dirigir al Perelló a parlar amb en Jaume Marc l'endemà mateix d'arribar al mas. Feia un dia plujós i pel poble no es veia ningú, ni tan sols los xiquets jugant als tolls fets per l'aigua. A l'entrada de l'hospital, en Ramon es va treure la capa mullada i la va repenjar al damunt del brancal de pedra que feia de seient. En Jaume Marc atenia uns peregrins que anaven direcció al monestir de Poblet i als que la pluja havia impedit prosseguir camí. Després de servir-los una mica de brou calent i asseure'ls al costat de la llar de foc, en Jaume Marc es va adreçar a en Ramon.

—Déu vós guard, Ramon. Vàreu rebre la meva carta, espero?

—La pau sia amb vós, germà... Sí i d'això us volia parlar, si en teniu un moment.

—Esta casa sempre està oberta a tothom que ho necessiti, fill meu. Passeu a dintre, a les meues dependències, on segur que podrem estar més tranquils.

Un cop situats i després de fer una lleu menció d'afers relacionats amb los viatges a Tortosa i la situació econòmica, se va passar a parlar del tema de la carta escrita per en Jaume Marc.

—Lo que us vaig escriure és cert, fill meu, no gosaria mai enganyar un devot cristià com vós. La confessió es va produir de forma natural, l'home tenia remordiments i mostrava un gran

penediment. Però si voleu que us digui la veritat, este home no és més culpable que aquell animal que per instint se sent atret per una femella de la seua espècie. La veritable culpable, al meu entendre, és la teua dona, la dita Sibília Sanç. Massa dies sola en aquell mas tan allunyat del poble, amb lo perill que qualsevol se li presenti a casa i la pugui forçar, o que ella mateixa sigui la inductora i lo faci venir mentre sap que lo seu home està a fora treballant per mantenir-la. No t'ho vaig dir per carta, però este home que afirma haver estat carnalment amb la teua dona, assegura que no fou només una vegada, sinó moltes. Que la teua dona no lo deixava marxar fins que ella quedava satisfeta dels seus instints lascius, cosa que, de vegades, podia durar diversos dies, en los quals quasi no menjaven ni bevien i es dedicaven a fornicar com a dimonis a mercè de la luxúria. Sento haver-te de dir estes coses apreciat Ramon, però posats a fer, millor que sàpigues tota la veritat. Espero que no n'hagueu parlat amb ningú, tal com us vaig demanar.

—No patiu, que de la meua boca no n'ha sortit ni una paraula. La vergonya del fet me tenalla els budells i la llengua. Només li he preguntat directament a la meuca que viu dintre casa.

En Jaume Marc es va esverar una mica, no comptava que ell li parlaria abans de poder-lo convèncer, però semblava que de moment en Ramon continuava confiant més en la seua paraula que en la de la seua esposa.

—Què puc fer ara, Jaume? Estic tant trist pel que ha passat que ni tan sols m'ho puc creure. S'havia portat sempre tan bé amb mi, que se'm fa estrany no creure-la quan me diu que lo fill és meu.

—Ja saps que l'ànima femenina és malèvola per naturalesa, i que sempre estan disposades a enganyar l'home i a ridiculitzar-lo davant de tothom. Ella farà lo que calgui per amagar lo seu pecat i fins i tot se podria acabar creient que lo fill és teu, però només serà per riure's encara més de tu.

—I què em queda? Anul·lar lo matrimoni i fer-la fora de casa? Tornar-la a sons pares a Tivissa? Repudiar-la?

Allò era lo que en Jaume Marc havia estat esperant, així que amb satisfacció continguda, va contestar-li.

—Fill meu, lo meu consell és que demanis al bisbe la nul·litat matrimonial i et separis d'aquesta fèmina pecadora al més aviat possible. Que los seus se l'enduguin i la tanquin a un convent d'on, si Déu vol, no en tornarà a sortir mai més—.

Després d'uns segons de silenci va dir-li:

—I tu hauràs de renunciar al dot de la teua esposa, com marca la llei.

—Però això és impossible! —s'indignà en Ramon—. No puc perdre les terres i lo bestiar, ni la posició estratègica de les finques, seria un pas enrere i no me'n podria recuperar, em veuria abocat a la misèria. Acabo d'invertir la bestreta de la temporada vinent en comprar més caps de bestiar, i en conrear les finques. Si ella marxa i em quedo sense terres no me'n sortiré, los creditors jueus me vindran a trobar i no tindrè amb què pagar-los. Seria un caos, lo fi.

—Doncs no se m'acut res perquè puguis mantenir les terres si et separen de la teua esposa. És lo seu dot i, per tant, te correspon mentre estiguen casats, però no quan us separeu. Només hi ha un camí, però este queda en mans de Déu, i és que enviudis abans d'hora... cosa que ambdós

sabem que és molt difícil. La Sibília és jove i gaudeix d'una extraordinària salut que, si Déu vol, la farà viure molts i molts anys.

Va recalcar lo fet que viuria molts anys esperant que en Ramon s'adonés que allò era un camí sense sortida. Va deixar passar uns segons en silenci, mentre interiorment elevava un prec a Santa Rita, patrona dels impossibles.

—Puc parlar-te amb sinceritat, Ramon?

—T'ho prego, és consell lo que busco —va dir en Ramon amb cara de tristor.

— Ramon, entenc los teus neguits i com a pastor de la parròquia del Perelló, tinc lo deure de vetllar per tot lo ramat. Saps de què parlo perquè tu, igual que jo, guies lo ramat i te'n fas càrrec de forma abnegada. Esta dona és molt perillosa, fill meu, és una lloba que t'utilitza i s'aprofita del teu treball i de la teua bona fe. Negaré tres vegades com Sant Pere lo que ara et diré i confio plenament en la teua discreció, però lo meu consell és que te'n desfacis com més aviat millor. Enviudar seria la millor solució per a tots. Tu retindries les terres, lo Perelló s'alliberaria d'una pecadora que no fa altra cosa que alterar la llei de Déu, i tots podríem viure més feliços i tranquils. A més, estic segur que amb la teua posició, no tardaries a trobar una veritable esposa disposada a donar-te los fills legítims que la Sibília t'ha negat.

En Ramon va sortir trasbalsat de la conversa amb en Jaume Marc. Ja no plovia i un tímid sol intentava treure lo cap darrere d'uns grisos núvols de tempesta. Gent que lo va veure caminar pel poble assegura que un to cendrós li havia pujat a la cara i que fins i tot tenia una lleu tremolor de mans. Sense ni tan sols adonar-se'n, va caminar pels carrers del poble fins que, atret per la rama de pi que penjava a la porta d'una casa, va fer cap a la taverna del poble, regentada pel Martí de cal Coix.

Diuen les males llengües que allí es va gastar una fortuna en vi, i que va agafar una borratxera tan grossa, que molts xiquets del poble lo van acompanyar amb crits i cops de pedra mentre s'allunyava en direcció al mas.

Quan va arribar, hores després, encara anava ebri i la fortor i l'agror del vi podien sentir-se d'un hora lluny. Jo vaig sortir al seu encontre per ajudar-lo, ja que venia tot esgarranyat i ple de cops d'haver, sens dubte, caigut diverses vegades pel camí. Però en comptes d'això, quan me va veure me va donar una galtada que me va fer sortir sang del llavi i pixar-me a sobre. No content amb això, va agafar un tros de corda gruixuda que penjava d'una de les tanques del corral i, com si d'un gos es tractés, va començar a venir darrere meu entre sanglots i rots a donar-me cops amb tota la força de la que era capaç. Jo cridava si us plau que parés, que s'havia tornat boig i corria, sobretot corria mentre les llàgrimes me queien i m'enterbolien la vista.

Lo vaig deixar allí cridant i maleint mentre jo fugia cap al poble. Un cop allí vaig anar a buscar en Pasqual Belsa, lo lloctinent del veguer que al veure'm arribar corrent i plorant me va demanar pel motiu de l'esverament.

—Eminència, lo meu home me vol mal!

—Què dius, ara? Què passa, dona? A què ve tot aquest escàndol?

Li vaig explicar que lo meu home havia baixat al poble i que n'havia tornat torrat, i que a l'arribar al mas m'havia pegat, no vaig dir res dels motius, ni tan sols quan en Pasqual em va preguntar

directament per l'estranya actitud d'en Ramon. Me van deixar a casa d'una veïna, que havia enviudat feia poc, i després de calmar l'esperit amb una mica de vi dolç i menjar una mica de pa amb sopes vaig poder descansar una mica.

Al dia següent, en Pasqual Belsa i dos homes de la seua confiança van allargar-se al mas a primera hora i es van trobar en Ramon tot polsós dormint a la pallisa. Quan lo van despertar va dir-los que no recordava res del que havia passat lo dia anterior i que l'últim que recordava era la rama de pi a la porta d'en Martí lo Coix. Després de les rialles d'en Pasqual i los seus homes, i d'aguantar les bromes pel que feia al seu poc aguant en temes de beguda i fins i tot d'homenia, en Ramon va explicar als tres homes que tot era culpa de la seua dona, que l'havia enganyat i que portava un fill bord a les entranyes, deixant bocabadats en Pasqual i los altres.

La notícia es va escampar com la pesta pel poble, tothom n'anava ple i tothom feia juguesques per veure qui era lo pare de la criatura. S'havia instal·lat al poble un rum-rum que anava de boca en boca. De la taverna a casa del menescal, del boter fins al ferrer, del que feia canyissos al que adobava pells, del lloctinent del veguer al prevere de la parròquia.

En Jaume Marc no es podia creure l'estupidesa que havia fet en Ramon, era un ximple o un capsigrany? Aquell home li portaria problemes si se n'anava de la llengua més del que ja ho havia fet, així que va decidir passar a l'acció i parlar-hi directament. L'encontre es portà a terme als afores del poble, al barranc de la Sal, a recer d'ulls incòmodes. Queia la tarda i es començava a sentir lo cant dels grills.

—Que potser ets boig, Ramon? Vols que ens tanquin a la torre i no vegem més lo sol? Has pensat per un moment en les conseqüències dels teus actes? Per l'amor de Déu, utilitza lo cap home!

—Va ser culpa del vi, jo no volia... volia escarmentar-la, donar-li una lliçó i fer-li veure qui mana.

—No m'ho diguis! Borratxo com anaves me pregunto com vas poder trobar lo camí al mas! I molt menys donar lliçons a ningú estúpid! Havies de matar-la, no donar-li lliçons! Per això ja estem la gent d'església! No veus lo que has fet? Has aconseguit que tot lo poble sàpiga lo que ha passat i que lo fill no és teu, i clar, que tu ets un cornut! Ara tothom sen fotrà de tu i perdrà tot lo respecte que t'havies guanyat durant tots estos anys de treball incansable. Per Déu, Ramon, se pot ser més insensat?

—Ho sento amb l'ànima, però no he pogut fer lo que em demanaves. No puc matar-la a sang freda...

—Ella sí que pot obrir-se de cames davant del primer que li passa, oi? Ets un estúpid, ara ja no hi ha marxa enrere, que no ho veus, Ramon? Ara que tothom ho sap, tens excusa per fer-ho. Ningú s'atrevirà a posar en dubte los motius. I quan te preguntin com en podies estar tan segur de la infidelitat de la teua dona, direm que lo mateix home que s'ha estat beneficiant dels seus favors, davant del remordiment, t'ha explicat tota la veritat i que a més m'ho ha dit en confessió. Jo diré que és cert però lo secret ens empararà i no caldrà anomenar lo còmplice necessari d'aquesta orgia demoníaca. Però ho has de fer esta nit! No podem esperar més o això se'ns escaparà de les mans, i ja no tindrem temps per reaccionar si surt cap més imprevist com lo d'ahir. Ho faràs Ramon? Seràs prou home per sortir-te'n d'este embolic? Tindràs lo que s'ha de tenir?

— Tens raó, com sempre Jaume, no em queda altra sortida que matar-la i netejar lo meu honor.

Mentrestant, jo havia tornat al mas amb la paraula d'en Pasqual Belsa que hi enviaria algú de tant en tant perquè em tingués vigilada. Així que després de sopar un caldet de gallina amb un ou escaldat, i amb l'esperit molt neguitós, vaig gitar-me al llit, mentre a fora la lluna començava a entelar-se d'un vermell premonitori.

Al poble, en Ramon esperava que es fes fosc, repenjat a una de les taules de fusta d'en Martí de cal Coix. Pensava en com s'ho faria per matar la seua dona, potser amb un cop de destrat n'hi hauria prou? potser amb la dalla de segar? una pedra grossa? un buscall? Aquell pensament li va remoure les tripes i va demanar-se un altre got de vi. No era ni lo primer ni lo segon.

Al cap d'unes hores, al costat de l'hospital de la Reina Blanca, van acudir-hi uns xiquets del poble. Algun d'ells acostumava a fer d'escolanet, com en Josep Marcó. Son pare es dedicava a treballar terres del bisbat. O en Jofre lo Llarg, fill dels ferrers. Los xiquets reien i feien broma mentre un d'ells, en Joan Tort, donava voltes sobre si mateix i quan parava de cop, intentava caminar en línia recta mentre reia al veure que no podia i queia de cul. En Jaume Marc, al sentir los xiscles dels xiquets, va sortir per fer-los marxar d'allí.

— Però què us heu pensat que feu! Fora d'aquí, aneu a molestar a casa vostra, canalla del dimoni! Vinga fora d'aquí!

— Disculpeu-nos senyor vicari, no volíem molestar-vos— digué en Josep Marcó— però hem vist al senyor Ramon Rovira sortir de casa Martí de cal Coix i només l'imitàvem.

— Com dius, garrofi? De què parles? Contesta, ràpid!

— No res, senyor, només us dic que hem vist lo senyor Ramon, que té lo mas a Tita i sembla que ha tornat a beure més del compte —va dir mentre es posava lo dit polze a l'alçada de la boca i lo movia repetidament endavant i endarrere.

En Jaume Marc no podia creure lo que estava sentint, aquell tros de babau s'havia tornat a emborratxar! Quin inepte, per Déu! No es podia confiar en ningú d'aquell poble? De cop i volta va tenir una idea, va entrar a l'interior de l'hospital i en va sortir apressadament al cap de pocs instants. Evitant mirades curioses es va dirigir a l'entrada del camí de Tita i s'hi va estar amagat entre los esbarzers fins que en Ramon va passar fent tentines. Aprofitant una de les moltes parades per pixar, en Jaume Marc va avançar-lo i, amb pressa, va enfilar lo camí cap al mas dels Sanç. Un cop hi va arribar, va procurar no fer cap soroll i es va assegurar que a part de Sibília no hi trobaria ningú estrany. Amb compte, va obrir la porta del mas i, lleuger com un conill, se va dirigir cap a l'habitació de matrimoni on, per la poca llum d'una espelma que s'hi filtrava, deduïa que hi podia estar Sibília. Confiava que dormiria i que tot seria molt fàcil, així que va entrar sense fer soroll a l'estança i va treure un ganivet que portava embolicat en un drap de lli blanc. Mentre s'acostava al llit va notar com la dona es desvetllava i se'l mirava amb uns ulls com unes taronges. Allò no estava previst i al principi li va costar reaccionar mentre veia com ella s'alçava del llit i pràcticament lo feia caure al passar pel seu costat en direcció a la porta. Amb un últim reflex va estirar lo braç i va notar com la fulla del ganivet es clavava sencera a l'espalla de la dona que, amb tot, va poder fugir per la porta del mas. Hi va córrer al darrere tant com va poder, fins que la sort va fer que caigués i ja no pogués fugir més. Mentre s'acotxava al seu costat, va contemplar la possibilitat de violar-la i després matar-la i es va preguntar, mentre li clavava una punyalada entre les costelles, si li suposaria un problema alterar l'ordre d'aquell pensament. La Lluna, mentrestant, estava banyada en sang i ja s'amagava darrere les copes dels pins.

AL LECTOR

A la llum o als contrallums de la història trobem, de vegades, casos que avui dia ens resulten especialment colpidors, com el de Sibília Sanç, una dona real del segle XIV. La seva història, recollida a les cròniques, ens l'ha retornada sent acusada pel seu marit d'adulteri, al mateix temps que ella l'acusava de falsificació documental. El que se'n sap és que va nèixer a Tivissa i que es va casar amb un home del Perelló, Ramon Rovira. Davant d'aquelles acusacions, el seu home la va assassinar a sang freda. No se'n conserva gaire cosa més pel que fa al judici, només se sap que les autoritats de l'època van considerar provades les acusacions d'adulteri i van desestimar la falsedat de documents. La sentència va consistir en una multa de cinquanta florins a satisfer per Ramon Rovira. També es té constància que tant el rei Joan I, com Martí l'Humà el van absoldre de qualsevol responsabilitat. Fins i tot la mare de la difunta, Maria, i el seu germà, Miquel Sanç, van signar un document davant del notari de Tivissa, Ramon Marcó, on declaraven exonerat Ramon Rovira.